

ГЛАВА  
МАТАКСКОГО СЕЛЬСКОГО  
ПОСЕЛЕНИЯ  
ДРОЖЖАНОВСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЧҮПРӘЛЕ  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
МАТАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ  
БАШЛЫГЫ

с.Матаки

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

**КАРАР**

2016 елның 20 июне

№ 4

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башлыгының 2014 елның 5 апрелдәге 7 номерлы «2014-2016 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү «муниципаль программасын раслау турында»гы карарына үзгәрешләр кертү турында

Муниципаль хокукый актларны гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында карар бирәм:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башлыгының 05.04.2014 ел, № 7 «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү «муниципаль программасын раслау турында» гы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертүгә::

1) карарның исемдә һәм текстында «2014-2016» санын «2014-2021»санына алмаштырырга;; 2) программада: исемдә һәм алга таба текст буенча «2014-2016» санын «2014-2021»санына алмаштырырга.

Татарстан республикасы Чүпрәле районы  
Матак авыл жирлеге башлыгы:



В.М.Михайлов

Карар белән Расланды:  
Башкарма комитет җитәкчесе  
Матак авыл җирлеге  
Чүпрәле муниципаль районы  
Татарстан Республикасы  
2016 елның 20 июне, № 4

Ярдәмче

«Коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү Матак авыл җирлеге Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы 2014-2021 елларга»

## Программа паспорты

Программаның исеме	"2014-2021 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенә коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү" ярдәмче программасы (алга таба-Программа )
Программаны эшләү өчен нигезләр	"Коммуналь комплекс оешмалары өчен тарифларны жайга салу нигезләре турында"30.12.2004 ел, № 210-ФЗ Федераль закон(26.12.2005 ел, № 184-ФЗ, 19.12.2006 ел, № 258-ФЗ Федераль законнар редакциясендә);
Программаның заказчысы	ТР Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны эшләүчеләр	ТР Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны Башкаручылар	ТР Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	- жылылык белән тәмин итү системаларын үстерү һәм модернизацияләү. су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм каты көнкүреш калдыкларын күмү (утильләштерү) ; - гамәлдәге нормалар һәм стандартлар таләпләренә туры китереп, кулланучыларны коммуналь хезмәтләр белән сыйфатлы һәм ышанычлы тәмин итү; - кулланучылар өчен коммуналь хезмәтләр бәясен тотрыкландыру; - су ресурсларынан рациональ файдалану һәм энергия саклау
Программаның Бурычлары	Халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын һәм ышанычлылыгын арттыру, гамәлдәге төзелеш урыннарында коммуналь инфраструктураны үстерү һәм модернизацияләү, аларның торышын яхшыртуның һәм торак төзелеше күләмнәрен арттыруның максатчан параметрларын тәмин итү өчен мөмкинлекләр тудыру: - жиһазлар эшендә аварияләр һәм баш тартулар санын киметү; - челтәрләрнең үткөрү сәләтен арттыру; - коммуналь инфраструктура системаларында югалтуларны киметү; - мораль искергән һәм физик яктан искергән жиһазларны алыштыру; - гамәлдәге кешеләргә тоташтыру мөмкинлеген тәмин итү сетям новым застройщикам.

Программаны тормышка ашыру вакыты	2014-2021 еллар
Программа чаралары системасы	- жылылык белән тээмин итү, су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу һәм каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) системаларын төзү һәм модернизацияләү чаралары
Программаның үтәлешен контрольдә тоту һәм оештыру системасы	Ярдәмче программа Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегә территориясендә тормышка ашырыла. Ярдәмче программаның координаторы-Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегә башкарма комитеты. Программаның үтәлешен контрольдә тотуны Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегә башкарма комитеты үз вәкаләтләре чикләрендә, законнар нигезендә башкара
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	Финанслауның гомуми күләме: - 2,77 млн. сум , шул исәптән ТР бюджеты – 0,5 млн. сум.; Чүпрәле муниципаль районы бюджеты: - 0,8 т. сум.; Матак авыл жирлегә акчасы: 1,47 млн. сум..
Планлаштырылган нәтижәләр	- күрсәтелә торган торак-коммуналь хезмәтләренң ышанычлылығы һәм сыйфаты; - коммуналь инфраструктура оешмаларының эшчәнлегә, торак-коммуналь хужалык системасында ягулык-энергетика һәм су ресурсларын куллану нәтижәлегә; - Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенң инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру.

## Программаның максатлары һәм бурычлары

Әлеге ярдәмче программа Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегенә халкына, оешмаларына һәм предприятиеләренә коммунал хезмәтләр күрсәтүнең бөтен системасын сыйфатлы итеп үзгәртүгә юнәлдерелгән.

Подпрограмма ресурслар һәм сроклар буенча үзара бәйләнгән чаралар комплексы булып тора һәм торак-коммунал өлкәне модернизацияләүнең Гомумроссия принципларына нигезләнә. Шуңа күрә аларны гамәлгә ашыру өчен федераль, региональ һәм муниципаль хакимият органнары гамәлләрен координацияләү таләп ителә. Ул куелган бурычларны хәл итүдә халык, банклар, коммерция һәм муниципаль оешмалар да катнаша.

Подпрограмма бурычларын хәл итү ТКХ өлкәсендә агымдагы финанслау кысаларында мөмкин түгел, ул шактый зур һәм озак вакытка исәпләнгән чыгымнар таләп итә, бу исә бюджет акчалары чикле булу һәм торак һәм коммунал хезмәтләргә тарифлар үсешен тоткарлау шартларында, булган акчаларны һәм ресурсларны максимал нәтижәле куллануны, махсус инструментларны куллануны һәм ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өчен финансларны жәлеп итү механизмнарын булдыруны таләп итә.

Ярдәмче программа бурычларын кыска вакытлы хәл итү моның өчен максатчан методны куллануның максатка ярашлыгын билгели, чөнки бурычлар үзләре:

федераль максатчан программаларны формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре арасына керә, ә аларны хәл итү халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуга, тормыш белән тәэмин итү системаларының өзлексез эшләве белән бәйле гадәттән тыш хәлләргә булдырмый калырга, торак-коммунал хужалыкны тотрыклы һәм нәтижәле үстерү өчен шартлар тудыруга мөмкинлек бирә;

тармакара һәм ведомствора характерда йөреләр һәм федераль үзәк катнашыннан башка хәл ителә алмый;

бер финанс елы циклендә хәл ителә алмый һәм шактый бюджет чыгымнары таләп итә;

комплекслы характерга ия, ә аларны хәл итү Чүпрәле муниципаль районының социаль иминлегенә, гомуми икътисадый үсешенә һәм житештерүнең үсешенә сизелерлек унай йогынты ясагач;

торак-коммунал хужалыкның энергия сыйдырышлылыгын киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешен тәэмин итү өчен әлеге ярдәмче программаның максаты булып түбәндәгеләр тора: Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегенә халкына, предприятиеләренә һәм оешмаларына коммунал инфраструктураның ышанычлы һәм нәтижәле эшләвенә карап, норматив сыйфатлы коммунал хезмәтләр белән тәэмин итү. Шуңа бәйле рәвештә, программаның төп бурычлары түбәндәгечә билгеләнә::

1. Төзекләндерү дәрәжәсен, коммунал ресурсларны (жылылык, су, электр, газ белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агу) житештерү һәм куллану нәтижәлелеген арттыру, яңа механизмнары кертү юлы белән.

2. Коммуналь инфраструктура эшенең нәтижәлелеген һәм ышанычлылығын, аны масштаблы оптимизацияләү һәм кулланучылар өчен коммуналь ресурсларның үтемлелеген тәэмин итүдә модернизацияләү юлы белән арттыру.

"Теплосервис»ЖЧЖ 3 котельныйга хезмәт күрсәтә:

1. Матак урта гомуми белем бирү мәктәбе;
2. "Татар Бизнесе башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе»МБМУ;
3. 1 котельный Матак авыл жирлегә балансында.

Жылылык энергиясен төп кулланучылар булып тора:

- бюджет (100%) ,

2014 елда жылылык энергиясен житештерү һәм куллану балансы

Жылылык белән тәэмин итүче предприятие	жылылык энергиясен эшләп чыгару, мең Гкал	жылылык энергиясен жибәрү, мең Гкал	кулланучылар
			Бюджет оешмалары, мең Гкал
"Теплосервис» ЖЧЖ	1088	1079	1079
Барлығы	1088	1079	1079

Жылылык энергиясе чыганаclarын модернизацияләү.

Агрегатларның ышанычлы һәм экономияле эше-жиһазларның һәм челтәрләрнең су-химия режимын үтәү. Булган традицион жайланма эзерләү су таләп итә, зур капитал һәм эксплуатацион чыгымнар. Реагентларны дозалау өчен автоматлаштырылган жайланмалар куллану бу чыгымнарны шактый киметергә мөмкинлек бирә. Шул ук вакытта суның коррозиягә каршы активлыгы кими, элек булган катламнар акрынлап бетерелә, жиһазларны эксплуатацияләү вакыты һәм ремонтара чор арта.

Кулланучыларга жылылык жибәрүне арттырырга мөмкинлек бирүче котельныйларны модернизацияләү эшләре бара. Автоматиканың һәм газ горелокларының яңа төрләр, химвод эзерләү жайланмаларын, ешлык-жайга салынулы электр үткәргече булган насосларны куллану котельныйларны тулысынча автоматлаштыру һәм диспетчерлаштыру мөмкинлеген бирә, бу исә эксплуатация чыгымнарын, үзкыйммәтен, шуңа бәйле рәвештә жылылык энергиясенә тарифларны киметергә мөмкинлек бирәчәк. КПД югары булган газ казаннары белән казаннары алмаштыру, мәгариф, сәламәтлек саклау һәм башка бюджет оешмаларының котельныйларында жылылык исәпләү приборларын урнаштыру эшләре башкарылачак.

Казаннарны һәм исәпкә алу приборларын алыштыру газ чыгымын киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Котельныйларны модернизацияләгәндә, насос агрегатларын заманча һәм икътисади яктан отышлы житештерүдә куллану күздә тотыла.

Жылылык энергетикасы объектларын модернизацияләүнең адреслы исемлеге

№	Чараның исеме	Кирәкле инвестиция ләр	Чыгымнар еллар буенча, мең сум.		Искәрмә
			2014 г.	2021 г.	
1	Матак урта мәктәбенең жылылык трассасын алыштыру	700,00		2015г.	
2	Мочалей мәдәният йортының газ казаннарын алыштыру	370,00	2014		
3	Матак мәдәният йортының газ казаннарын алыштыру	100,00		2015г.	
Жылылык-энергетика хужалыгы буенча нәтижеләр:		1170,00			

Жылылык-энергетика хужалыгы буенча барлыгы 1170 млн. сум, шул исәптән.

Көтелгән нәтижеләр

Газ куллануны киметү;

Электр энергиясенең 1 Гкал эшләп чыгаруга чагыштырма чыгымы.

Транспортлаганда югалтулар кимиячәк;

Эксплуатация чыгымнарын киметү;

Суүткәргеч-канализация хужалыгы

Су белән тәэмин итү.

Эчәргә яраклы су-халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итүнең кирәкле элементы, аның сыйфатына һәм сыйфатына кешеләрнең сәламәтлеге һәм санитар-эпидемиологик иминлек дәрәжәсе бәйле. Халыкны норматив сыйфатлы һәм житәрлек күләмдә эчәргә яраклы су белән тәэмин итү проблемасы хәзерге вакытта илнең күп кенә төбәкләре өчен иң төп проблемаларның берсе булды. 2015 елда «Чиста су» программасына керергә.

Су хужалыгын модернизацияләүнең төп юнәлешләре

Марс авыл жирлегеннән файдаланучыларны сыйфатлы су белән тәэмин итү проблемасын хәл итү өчен Марс авыл жирлегендә суүткәргеч һәм канализация челтәрләрен төзү буенча проект-смета документациясе эшләргә кирәк.

Программа чараларын тормышка ашыру ярдәм итәчәк:

- кулланучылар өчен коммуналь хезмәтләрнең үтемлелеген саклау;
- кулланучыларга хезмәт күрсәтү (Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу) сыйфатын, ышанычлылыгын арттыру;
- су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу хезмәтләре житештерүнең экологик куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү;
- коммуналь комплекс оешмаларының инвестицион жәлеп итүчәнлеге.

Программаны тормышка ашыруның экологик нәтижәләлеге факторлар жыелмасы буларак билгеләнә:

эйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны минимальләштерү (атмосферага һәм су объектларына пычраткыч матдәләр чыгару һәм ташлау күләмнәрен киметү, канализация чистарту корылмаларының утильләштерелә торган калдыклары күләмен киметү), коммуналь комплекста инвестицияләр жәлеп итү һәм табигый ресурслардан рациональ файдалану.

Житештерү һәм куллану калдыклары белән идарә итү

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегендә калдыкларны жыю, утильләштерү һәм эшкәртү буенча эшләрнең торышына анализ ясап, алга таба үстерү өчен барлыкка килә торган калдыкларның 100% ын жыеп алырга мөмкинлек бирә торган нәтижә ясарга мөмкин:

1. Контейнер майданчыклары төзү, кол-40 данәдән артык.
2. 40 данә в - 0,8 м3 чүп контейнерлары сатып алу.

№	Чаралар исеме	Бәя, млн. сум	Тормышка ашыру елы
<b>I. Система комплексного управления отходами</b>			
1	40 данәдә контейнер майданчыклары төзү.	0,8	2014-2016
2	Колда V-0,8 м3 чүп контейнерлары сатып алу 40 данә.	0,160	2014-2016
3	Биотермик чокырларны ремонтлау 3 данә	0,5	2014-2016
4	Каты көнкүреш калдыклары майданчыгын чүпләү һәм киртәләр	0,1	2014-2016
5	ТБО майданнарын ызанлау	0,4	2014-2016
	<b>Барлыгы:</b>	<b>1,96</b>	



Калдыктар белән эш итү өлкәсендәге чараларны тормышка ашыру хисабына ирешелгән булырга тиеш:

селектив жыюны керткәндә калдыктар санын киметү хисабына каты көнкүреш калдыктарын бетерү чыгымнарын киметү;

каты көнкүреш калдыктары полигонында утильләштерелә торган калдыктарны максималъ киметү;

очсызлы икенчел чимал алу, куллану продуктлары житештерү исәбенә энергия-ресурсларны саклау чараларын тормышка ашыру;

төбәктә экологик хәлне яхшырту, барлыкка килгән калдыктарны жыю һәм чыгару (санкцияләнмәгән чүплекләрне бетерү) 100% исәбенә.